کارگاه دوم

مهندسی پرامپت؛ از Prompt خوب تا Workflow حرفه‌ای

تمرین پیشرفته + Command Library + کاربردهای واقعی مدرسه

۲ ساعت | لپ‌تاپ باز | کاملاً عملی

نقشه کارگاه دوم

۶ بخش، با تمرین در هر بخش

۱
Prompt پیشرفته

۲
نقد و اصلاح

۳
تکنیک‌های Few-shot و مرحله‌بندی

۴
Command Library

۵
Promptهای مدرسه‌ای

۶
Workflow واقعی

یادآوری سریع: R-C-T-C-O

Role
نقش

Context
زمینه

Task
وظیفه

Constraints
محدودیت

Output
خروجی

Prompt حرفه‌ای = درخواست روشن + زمینه مرتبط + خروجی قابل سنجش

تمرین: یک Prompt ضعیف را کالبدشکافی کنیم

PROMPT

برای جلسه اولیا و مربیان یک متن خوب بنویس.

خروجی	لحن	هدف	مخاطب	نقش
نامشخص	نامشخص	کلی	نامشخص	نامشخص

قبل از اصلاح، باید بفهمیم چرا Prompt ضعیف است.

Prompt بازطراحی‌شده

نسخه حرفه‌ای

تو یک مدیر مدرسه با تجربه ارتباط با والدین هستی.
برای دعوت والدین پایه نهم به جلسه انتخاب رشته، یک پیام ۱۲۰ کلمه‌ای بنویس.
هدف: افزایش مشارکت والدین. لحن: محترمانه، صمیمی و غیراداری.
در پایان یک CTA کوتاه برای تأیید حضور اضافه کن.

جزئیات مرتبط مهم‌تر از طولانی کردن Prompt است.

تکنیک ۱: Few-shot؛ نمونه بدهیم

مثال

لحن بازخورد باید کوتاه، محترمانه و سازنده باشد.
نمونه: «ایده اصلی را خوب فهمیده‌ای؛ اگر دلیل دوم را با یک مثال توضیح بدهی، پاسخ قوی‌تر می‌شود.»
حالا برای پاسخ‌های زیر بازخوردی با همین سبک بنویس.

کاربرد مدرسه: بازخورد، نامه، گزارش، سؤال و قالب‌های تکرارشونده.

تکنیک ۲: مرحله‌بندی کار

۱
تحلیل مسئله

۲
تولید گزینه‌ها

۳
ارزیابی گزینه‌ها

۴
پیشنهاد نهایی

برای کارهای پیچیده، چند گام کوچک معمولاً بهتر از یک Prompt عظیم است.

تکنیک ۳: معیار موفقیت را مشخص کنیم

قابل سنجش

فعالیتی طراحی کن که در ۲۰ دقیقه، هدف مشارکت دست‌کم ۸۰٪ دانش‌آموزان باشد و معلم با یک چک‌لیست سه‌معیاره موفقیت را بسنجد.

کلی

یک فعالیت خوب طراحی کن.

وقتی معیار داریم، ارزیابی خروجی هم آسان‌تر می‌شود.

تکنیک ۴: AI را منتقد خودمان کنیم

PROMPT

پیشنهادت را اول با ۵ معیار ارزیابی کن: تناسب با سن، زمان اجرا، هزینه، مشارکت دانش‌آموزان و امکان سنجش.
دو نقطه ضعف اصلی را بگو و سپس نسخه اصلاح‌شده را ارائه کن.

AI فقط تولیدکننده نیست؛ می‌تواند منتقد و ویراستار هم باشد.

Command Library؛ یک ابزار مکمل

فایل شما ۱۰۰ shortcut را در ۷ دسته معرفی می‌کند؛ این‌ها عبارت‌های پیشنهادیِ پرامپت‌اند. اسلش، فرمان رسمی یا نتیجهٔ تضمین‌شده ایجاد نمی‌کند.

Writing	۴۶–۵۸
Research	۳۴–۴۵
Learning	۱۹–۳۳
Visuals	۰۱–۱۸
Productivity	۸۶–۱۰۰
Strategy	۷۱–۸۵
Marketing	۵۹–۷۰

۵ Shortcut آموزشی کاربردی

/commonmistakes
اشتباهای رایج

/tutor
مدرس همراه

/socratic
یادگیری با سؤال

/analogy
قیاس

/eli۵
ساده‌سازی

این پنج مورد در بخش Study, Revision & Learning فایل آمده‌اند.

Demo: /socratic برای رفع اشکال

PROMPT

/socratic مبحث «احتمال» را برای دانش‌آموز پایه نهم آموزش بده. به‌جای توضیح مستقیم، با سؤال‌های مرحله‌ای دانش‌آموز را هدایت کن و پاسخ را تا زمانی که تلاش نکرده فاش نکن.

کاربرد: تمرین حل مسئله، رفع اشکال و یادگیری فعال.

Demo: /tutor برای یادگیری شخصی

PROMPT

/tutor مبحث «تابع» را آموزش بده. ابتدا سطح من را با ۳ سؤال کوتاه بسنج؛ سپس مسیر آموزشی مرحله‌ای بساز و بعد از هر مرحله یک سؤال برای سنجش یادگیری بپرس.

ایده: AI را از «تولید متن» به «مدیریت فرایند یادگیری» ببریم.

Demo: /commonmistakes

PROMPT

/commonmistakes مبحث «حل معادله درجه دوم» را بررسی کن. ۱۰ خطای رایج دانش‌آموزان را بنویس؛ برای هر خطا علت احتمالی و یک تمرین اصلاحی بده.

خروجی می‌تواند به «برگه مداخله آموزشی» تبدیل شود.

Commandهای پژوهشی؛ با احتیاط

/compare

مقایسه

/sources

منابع

/factcheck

بررسی ادعا

/casestudy

مطالعه موردی

/mythvsfact

باور/واقعیت

این shortcutها جای بررسی مستقل و قضاوت حرفه‌ای را نمی‌گیرند.

Command Library برای مدیران

/decisionmatrix
مقایسه گزینه‌ها

/swot
تحلیل SWOT

/fivewhys
پنج چرا

/rootcause
علت ریشه‌ای

/onepager
یک‌صفحه‌ای

/minutes
صورتجلسه

/prioritize
اولویت‌بندی

/actionplan
برنامه اقدام

تمرین مدیریتی: ترکیب چند Shortcut

PROMPT

/rootcause «کاهش مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های گروهی» را تحلیل کن.
سپس با /fivewhys پرسش‌هایی برای آزمودن فرضیه‌های رقیب بساز. علت را بدون شاهد قطعی ندان.
در پایان ۳ اقدام کم‌هزینه و قابل اجرا پیشنهاد بده.

فایل نیز پیشنهاد می‌کند shortcutها را با هم ترکیب کنیم.

از Shortcut به Prompt حرفه‌ای

خروجی

قالب نهایی

معیار

کیفیت

زمینه

مخاطب/موقعیت

Shortcut

شکل خروجی

مثال: /exam + پایه + فصل + تعداد + سطح + نوع سؤال + پاسخنامه

Prompt Template؛ Prompt یک‌بارمصرف نسازیم

قالب

تو [نقش] هستی.
با توجه به [زمینه/ورودی]، [وظیفه] را انجام بده.
شرایط: [محدودیت‌ها].
خروجی: [قالب].
کیفیت را با [معیارها] بررسی کن.

هدف: یک قالب که بتوانیم بارها با داده‌های متفاوت استفاده کنیم.

نمونه Template: طراحی آزمون

قالب

تو یک دبیر [درس] پایه [پایه] هستی.
برای [موضوع] یک آزمون [مدت/نمره] طراحی کن.
سطوح: [درصد ساده/متوسط/چالشی].
نوع سؤال: [نوع].
در پایان پاسخنامه و جدول توزیع نمره را بده.

یک Template → استفاده مجدد برای فصل‌ها و پایه‌های مختلف.

نمونه Template: فعالیت کلاسی

قالب

تو یک دبیر خلاق هستی.
برای [پایه] و [موضوع] یک فعالیت [مدت] دقیقه‌ای طراحی کن.
هدف یادگیری: [هدف].
محدودیت‌ها: [تعداد/فضا/ابزار].
خروجی: مراحل اجرا + نقش معلم + نقش دانش‌آموز + ارزشیابی.

نمونه Template: مشاور مدرسه

قالب

تو یک مشاور مدرسه هستی.
برای جلسه [موضوع] با [مخاطب] یک سناریوی [مدت] دقیقه‌ای طراحی کن.
لحن: [لحن].
از اطلاعات شخصی حساس استفاده نکن.
خروجی: هدف + فعالیت + سؤال‌های راهنما + جمع‌بندی.

AI دستیار طراحی است؛ قضاوت حرفه‌ای مشاور جایگزین نمی‌شود.

Prompt Chaining؛ وقتی خروجی مرحله قبل، ورودی مرحله بعد است

۴
برنامه اقدام

۳
انتخاب

۲
ارزیابی

۱
ایده‌ها

ایده فعالیت → نقد با معیارها → انتخاب → actionplan/

Prompt Chaining در مدرسه

مرحله ۱

۱۰ ایده کم‌هزینه برای افزایش مشارکت پایه هشتم پیشنهاد بده.

مرحله ۲

ایده‌ها را بر اساس اثرگذاری، هزینه، زمان و امکان سنجش امتیازدهی کن.

مرحله ۳

امتیازها و فرض‌ها را توضیح بده. انتخاب نهایی با مسئول مدرسه است؛ سپس برای گزینهٔ منتخب /actionplan هفتگی بساز.

این ساختار یک «فرایند تصمیم‌سازی» می‌سازد.

Commandهای نوشتاری

/proofread
اصلاح نگارشی

/tone
تغییر لحن

/shorten
کوتاه‌سازی

/humanize
طبیعی‌تر کردن

/rewrite
بازنویسی

این‌ها در بخش Writing & Content Creation فایل آمده‌اند.

Demo: اطلاعیه مدرسه را سه مرحله بهتر کنیم

۱
/rewrite [متن خام اطلاعیه]

۲
/humanize [نسخه بازنویسی‌شده]

۳
/tone دوستانه و حرفه‌ای [متن]

یک متن → چند لایه کنترل روی کیفیت و لحن.

Commandهای بهره‌وری مدرسه

/extract

استخراج

/table

جدول‌سازی

/summarize

خلاصه گزارش

/template

قالب

/minutes

صورتجلسه

/checklist

چک‌لیست

Demo: صورتجلسه → برنامه اقدام

مرحله ۱

/minutes [یادداشت‌های خام جلسه]

مرحله ۲

/actionplan [صورتجلسه] با مسئول، موعد و خروجی مشخص

کار اداری از «ثبت» به «پیگیری اجرا» تبدیل می‌شود.

مرز مهم: Shortcut ≠ قابلیت رسمی ChatGPT

قابلیت‌های واقعی

در فایل: Memory، Canvas، Custom GPTs، Projects، Deep Research، Custom Instructions و Voice Mode.

Command Library

۱۰۰ دستور متنی برای تغییر شکل پاسخ.

کارگاه سوم: ChatGPT Projects

چالش پایانی: Workflow واقعی خودت را بساز

Template
قابل تکرار

خروجی
قابل استفاده

نقد
یک دور اصلاح

Prompt
R-C-T-C-O

مسئله
کار واقعی

۱۰ دقیقه کار فردی + ۵ دقیقه اشتراک تجربه

چک‌لیست کیفیت Prompt

- نقش مشخص است؟ ✓
- زمینه کافی است؟ ✓
- وظیفه دقیق است؟ ✓
- محدودیت‌ها روشن‌اند؟ ✓
- شکل خروجی مشخص است؟ ✓
- معیار کیفیت دارم؟ ✓
- خروجی را بررسی و اصلاح می‌کنم؟ ✓

جمع‌بندی کارگاه دوم

۱	Prompt خوب، نتیجه اصلاح و Iteration است.
۲	جزئیات مرتبط بهتر از Prompt طولانی است.
۳	Shortcutها ترجیح قالب را بیان می‌کنند؛ خروجی و منابع باید بررسی شوند.
۴	برای کار پیچیده، Promptها را زنجیره‌ای کنیم.
۵	هدف نهایی: Workflowهای قابل تکرار در مدرسه.

تمرین تا کارگاه سوم

یک Prompt Template بسازید

و حداقل ۳ بار با داده‌های متفاوت از آن استفاده کنید.

کارگاه بعد: ChatGPT Projects — ساخت یک محیط کاری اختصاصی

منابع و یادداشت اجرای کارگاه

راهنمای رسمی درخواست‌نویسی ChatGPT

کتابخانهٔ عبارت‌های پیشنهادی پرامپت، اثر Aashi

قابلیت‌ها و نام گزینه‌ها ممکن است با نوع حساب و زمان تغییر کنند. پیش از اجرای کارگاه، امکانات حساب خود را بررسی کنید.